

Årsplan for 4.klasse i dansk 2011-2012

Formålet med undervisningen i faget dansk er at fremme elevernes oplevelse og forståelse af sprog, litteratur og andre udtryksformer som kilder til udvikling af personlig og kulturel identitet. Faget skal fremme elevernes indlevelsessevne og deres æstetiske, etiske og historiske forståelse.

Stk. 2.

Undervisningen skal fremme elevernes lyst til at bruge sproget personligt og alsidigt i samspil med andre. Undervisningen skal styrke elevernes beherskelse af sproget og udvikle en åben og analytisk indstilling til samtidens og andre perioders og kulturers udtryksformer. Undervisningen skal udvikle elevernes udtryks- og læseglæde og kvalificere deres indlevelse og indsigt i sprog, litteratur og andre udtryksformer.

Stk. 3.

Undervisningen skal give eleverne adgang til de skandinaviske sprog og det nordiske kulturfællesskab.

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

Det talte sprog

- bruge talesproget forståeligt og klart i samtale, samarbejde, diskussion, fremlæggelse og fremførelse
- udtrykke sig mundtligt i genrer som referat, kommentar, argumentation, debat, information, fortælling, oplæsning, interview, forespørgsel og drama og oplyse om fagligt stof
- udtrykke fantasi, følelser, tanker, erfaringer og viden i sammenhængende mundtlig form
- bruge kropssprog og stemme som udtryksmiddel afpasset efter genre

- bruge hjælpemidler, der støtter kommunikationen, bl.a. stikord og plancher

Det skrevne sprog - læse

- læse sikkert og med passende hastighed i både skønlitterær og faglig læsning
- fastholde det væsentlige i en tekst ved hjælp af understregning, referat og resumé
- læse op og gengive egne og andres tekster i dramatisk form

Det skrevne sprog - skrive

- skrive i fiktive og ikke-fiktive genrer
- skrive sammenhængende om oplevelser, erfaring, fantasi, viden og følelser i en kronologisk form
- skrive refererende, beskrivende, berettende, kommenterende og argumenterende
- indsamle stof og disponere et indhold samt skrive fra idé til færdig tekst
- bruge ordbogens opslagsdel samt stavekontrol og autokorrektur på computer
- bruge nyt afsnit, sætte punktum, spørgsmålstegn og komma samt markere replikker i egne tekster
- bruge illustrerende billeder i egne tekster, så det passer til tekstens kommunikation
- skrive en sammenbundet, letlæselig, rytmisk håndskrift med passende hastighed
- give respons på andres tekster og modtage respons på egne tekster efter vejledning
- bruge skrivning bevidst som hjælpemiddel i andre sammenhænge som logbog, hurtigskrivning og notater.

Sprog, litteratur og kommunikation

- bruge sproget som middel til konfliktløsning, overtalelse, underholdning, argumentation, formidling af viden samt manipulation og have viden om sprogets poetiske funktion
- udtrykke viden om samspillet mellem sprog, genre, indhold og situation
- vise indsigt i sprog, sprogbrug og sprogrigtighed i deres egne og andres tekster
- kende betydningen af sproglige virkemidler
- skelne mellem hel- og ledsætninger, kende de vigtigste sætningsled og have viden om forskellige ordklasser og deres funktion i sproget
- kende forskelle og ligheder mellem det talte og det skrevne sprog
- kende til litteraturens foranderlighed gennem tiderne og til, at litteraturen afspejler den tid, den er blevet til i
- finde udtryk for værdier både i andres udsagn og i tekster og andre udtryksformer fra forskellige tider
- fortolke, perspektivere og forholde sig til tekster samt andre udtryksformer ud fra umiddelbar oplevelse og begyndende analytisk forståelse i samspil med andre
- kende forskellige genrer inden for fiktion og ikke-fiktion
- gøre rede for genre, hovedindhold, kommunikation, komposition, fortælleforhold, fremstillingsform og temaer i tekster og andre udtryksformer i samspil med andre

- udtrykke sig i billeder, lyd og tekst i forskelligartede produktioner samt i dramatisk form
- Søge information på forskellige måder samt forholde sig til resultaterne.

Formål for undervisningen i dansk i 4.klasse

Danskundervisningen i 4.klasse er bygget op omkring følgende undervisningsmaterialer:

- Læsebog, Ny Dansk i fjerde
- Arbejdsbog A (til ny dansk i fjerde)
- Arbejdsbog B (til ny dansk i fjerde)
- Ny diktat for alle
- Udover får eleverne udleveret en mappe til supplerende opgaver (med henblik på differentieret undervisning) + et hæfte til opgaver + et hæfte (bruges som logbog)+ et staveordshæfte.

Læsetræning er højt prioriteret i 4.klasse. Dette vil blive tilgodeset dels ved læsning i læsebogen, og dels ved elevernes individuelle læsning i deres frilæsningsbøger, som de selv skal låne på biblioteket. En gang om ugen skal 3 elever anmelde en bog, samt udtrykke deres mening om bogen, og om det er en bog de vil anbefale andre at læse. Derfor vil eleverne herunder også trænes i at udtrykke sig mundtligt. Endvidere vil mundtligheden trænes, når vi arbejder med tekster i læsebogen, hvor eleverne skal udtrykke sig i forskellige genrer, såsom referat, kommentar, fortælling, oplæsning og drama.

Elevernes stavetræning vil blive tilgodeset ved diktat en gang om ugen (Ny diktat for alle), og ligeledes med en staveordsdiktat en gang om ugen. Staveordene vælger jeg ud fra den tekst som skal læses dagen efter i læsebogen, for deraf at arbejde med elevernes forforståelse for teksten. Staveordene vil nemlig blive diskuteret og forklaret i fællesskab i klassen.

Som ovenstående beskrevet, får eleverne et hæfte som bruges til logbog, hvor vi efter hvert afsluttet tema, laver en mind-map på tavlen om det eleverne har lært. Derefter skriver eleverne med deres egne ord og formuleringer hvad de har lært. Logbogen skal nemlig være med til at hjælpe eleverne på at få evalueret den tilegnede læring

Elevernes evne til at udtrykke sig skriftligt og grammatikken trænes blandt andet når vi arbejder med diverse emner og opgaver i forbindelse med arbejdsbøgerne, daglig dosis og stav4.

Uge	Tema/emne	Mål	Aktivitet og andet
33	Uddeling af bøger + præsentation af nye elever+ samtaler om skolens/klassens regler + bøgerne.	Alle i klassen får en god start på skolen ☺	Vi binder bøger ind. Samtaler og diskussioner omkring reglerne.
33-39	Læsebogen (s.4-19) + Arbejdsbog1 (s.2-13) + Ny diktat for alle A (s.2-19)	<ul style="list-style-type: none"> - Udvikle ordforråd, begreber og faglige udtryk. - Lytte med forståelse til oplæsning og fortælling og genfortælle indholdet. - Genfortælle indholdet og udtrykke forståelse af det læste. - Øge/udvikle læsehastigheden - Udvikle kendskab til de forskellige ordklasser. 	Vi læser i læsebogen, og arbejder med tilhørende arbejdsbog, samt Ny diktat for alle. + logbog
40-41	Læsebogen (Barndommens land s.26-27) + arbejdsbog1 (s.14-19)	<ul style="list-style-type: none"> • bruge talesproget forståeligt og klart i samtale, samarbejde og diskussion og fungere som ordstyrer • udvikle et nuanceret ord- og begrebsforråd • argumentere, debattere og 	Vi læser i læsebogen, og arbejder med tilhørende arbejdsbog, samt Ny diktat for alle. + logbog

	+ Ny diktat for alle A (s.20-25)	<p>informere</p> <ul style="list-style-type: none"> • udtrykke fantasi, følelser, tanker, erfaringer og viden i sammenhængende form • læse op med tydelig artikulation og fortolkende betoning • lytte aktivt til andre og følge op med analytiske spørgsmål • bruge kropssprog og stemme som udtryksmiddel afpasset efter genre og formål 	
42	Efterårsferie		
43-49	<p>Læsebogen (Barndommens land s.28-62)</p> <p>+ arbejdsbog1 (s.20-49)</p> <p>+ Ny diktat for alle A(s.26- 40)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Udvikle ordforråd, begreber og faglige udtryk. - Lytte med forståelse til oplæsning og fortælling og genfortælle indholdet. - Søge forklaring på ukendte ord. - Opnå passende læsehastighed. - Stave til lydrette og hyppige ord i egne tekster. 	<p>Vi læser i læsebogen, og arbejder med tilhørende arbejdsbog, samt Ny diktat for alle.</p> <p>+ logbog</p>
43-49	<p>Læsebogen (opfindelser s.54-87)</p> <p>+ Arbejdsbogen1 s.38-63</p> <p>+ Ny diktat for alle A (s.14-27)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Udvikle ordforråd, begreber og faglige udtryk. - Lytte med forståelse til oplæsning og fortælling og genfortælle indholdet. - Søge forklaring på ukendte ord. 	<p>Vi arbejder med læsebogen, og tilhørende arbejdsbog.</p> <p>Der vil blive lagt op til at eleverne skal arbejde individuelt, i par og i grupper.</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - Opnå passende læsehastighed. - Stave til lydrette og hyppige ord i egne tekster. 	+ logbog
50	Emneuge		
52	Juleferie		
1	Skrivning (eleverne skal skrive om deres ferie)	<ul style="list-style-type: none"> • strukturere egen tekst kronologisk • skrive beskrivende, refererende og kreativt med et ordforråd tilpasset forskellige teksttyper • følge generelle lydregler i stavning og anvende afsnit og enkel tegnsætning • anvende et enkelt layout i såvel håndskrevet som elektronisk tekst • skrive med sammenbundet og funktionel håndskrift • skrive på computer med enkel skriveteknik • anvende grundlæggende tekstbehandling og søge på internet • bruge skrivning til at fastholde og strukturere ideer og tanker. 	Eleverne introduceres for mind-map og skal gøre brug af det til fremstilling af deres tekst om ferien. Vi arbejder i edb-lokalet.
2	Tværfagligt samarbejde med Matematiklæreren .	Planlægges i samarbejde med matematiklæreren.	

3-6	Læsebog (Gæve guder og gamle kæmper) s.68-86 + arbejdsbog s.50-63. +Ny diktat for alle B		Vi læser i læsebogen, og arbejder med tilhørende arbejdsbog, samt Ny diktat for alle. + logbog
7	Vinterferie		
8-11	Læsebog (Gæve guder og gamle kæmper) s.87-103 + arbejdsbog2 s.2-11 + Ny diktat for alle B		Vi læser i læsebogen, og arbejder med tilhørende arbejdsbog, samt Ny diktat for alle. + logbog
12-13	Læsebog(Fortællinger fra Grønland-menneskenes land)s.104-115 + arbejdsbog2 s.12-29 + Ny diktat for alle B	<ul style="list-style-type: none"> • beherske sikre og automatiserede afkodningsstrategier til læsning af kendte og nye ord i forskellige teksttyper • læse sprogligt udviklende tekster og bruge varierede læseforståelsesstrategier • søge forklaringer på ord og fagudtryk i trykte og elektroniske ordbøger • anvende forskellige læseteknikker • udvikle læsehastighed og tilpasse læsemåde til genre og sværhedsgrad • fastholde hovedindholdet af det læste i skriftlig form • læse alderssvarende skøn- og faglitteratur og digitale tekster 	

		<p>hurtigt og sikkert med god forståelse og indlevelse</p> <ul style="list-style-type: none"> • læse sig til danskfaglig viden • læse med øget bevidsthed om eget udbytte af det læste • udvikle og vedligeholde hensigtsmæssige læserutiner og oparbejde læsekultur 	
14	Ferie		
15-18	<p>Læsebog(Fortællinger fra Grønland-menneskenes land)s.116-150</p> <p>+ arbejdsbog2 s.30-49</p> <p>+ Ny diktat for alle B</p>	<ul style="list-style-type: none"> • tilpasse læsehastighed, præcision og læsemåde til formål, genre og sværhedsgrad • udtrykke forståelse af det læste mundtligt og skriftligt • læse alderssvarende skøn- og faglitteratur og digitale tekster med god forståelse • læse sig til danskfaglig viden • læse med bevidsthed om eget udbytte af det læste • udvikle og vedligeholde hensigtsmæssige læserutiner 	<p>Vi læser i læsebogen, og arbejder med tilhørende arbejdsbog, samt Ny diktat for alle.</p> <p>+ logbog</p>
19-24	<p>Læsebog(Uhyggen breder sig)s.152-183</p> <p>+ arbejdsbog2 s.50-</p>	<ul style="list-style-type: none"> • udtrykke kendskab til samspillet mellem genre, sprog, indhold og situation 	<p>Vi læser i læsebogen, og arbejder med tilhørende arbejdsbog,</p>

	64 + Ny diktat for alle B	<ul style="list-style-type: none"> • forholde sig til sprog, sprogbrug og sprogrigtighed i egne og andres tekster • kende og kunne anvende forskellige væsentlige genrer inden for fiktion og ikke-fiktion • samtale om tekster og andre udtryksformer ud fra umiddelbar oplevelse, kendskab til faglige begreber og begyndende analytisk forståelse • kende brugen af sproglige virkemidler • kende genrers og enkelte forfatterskabers særpræg 	samt Ny diktat for alle. + logbog
25-26	Opsamling + bogaflevering + oprydning.		

- Uge 2 er tiltænkt som tværfaglig uge i samarbejde med matematiklæreren. Men ugen kan rykkes enten tidligere eller senere på året. Derudover er denne årsplan ikke bindende, og der kan derfor forekomme ændringer i løbet af skoleåret, afhængig af elevernes behov og niveau.